

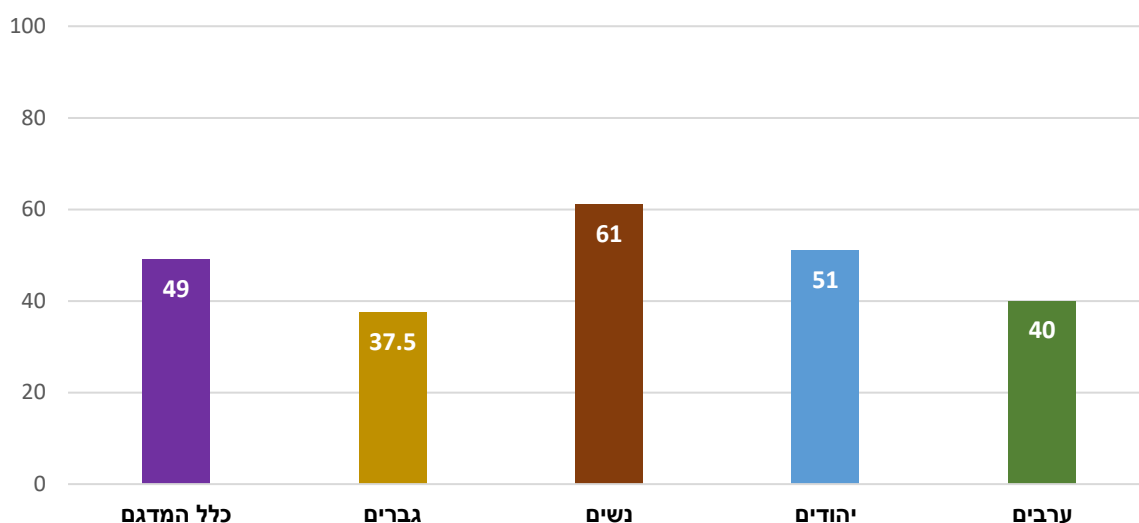
סקר בזק "שומר החומות" – עמדות הציבור הישראלי (מאי 2021)

פרופ' תמר הרמן וד"ר אור ענבי

חשש מהיפגעות מאש חמאס

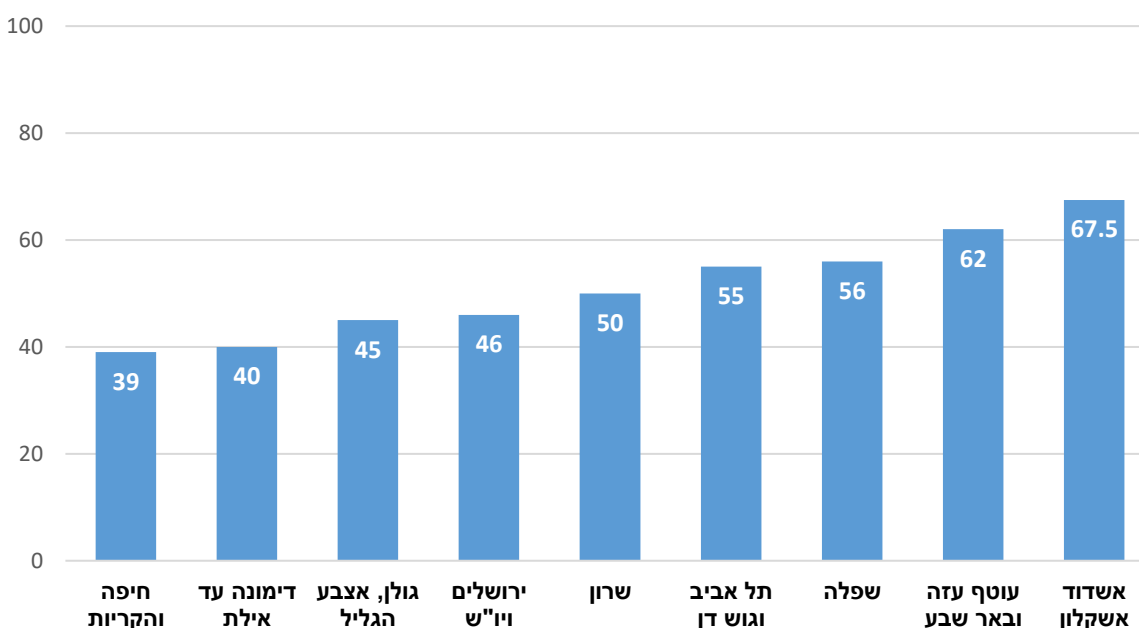
בימים האחרונים של המבצע, הציבור היה חצוי בין מי שחששו למי שלא חששו להיפגע מאש חמאס. ניכר הבדל מגדרי בעניין זה: בין הנשים שיעור המדווחות שהן חוששות היה גבוה בהרבה מאשר בין הגברים (61% לעומת 37.5%). שיעור היהודים שדיווחו על חשש מהיפגעות עלה על השיעור המקביל בקרב הערבים (51% לעומת 40%).

מדווחים על חשש להיפגעות, לפי פרמטרים שונים (%)

פילוח מידת החשש להיפגעות לפי אזורים הראה, כצפוי, שיעור חוששים גבוה במיוחד ביישובי עוטף עזה, באר שבע וכן אשדוד ואשקלון, ושיעור נמוך יותר במרכז ונמוך עוד יותר בצפון ובדרום שלא היה נתונים למתקפה.

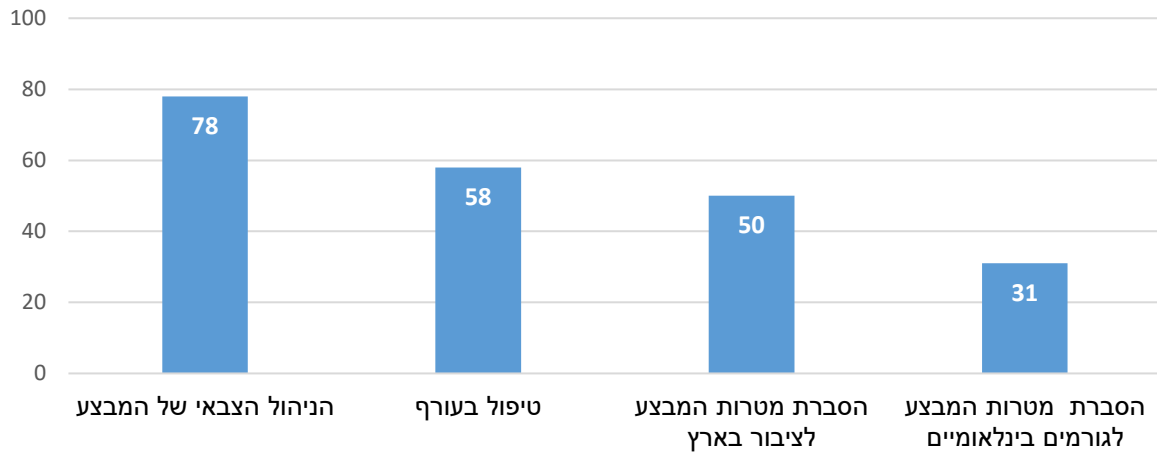
מדווחים על חשש להיפגעות (%), יהודים, לפי אזורי מגורים

ציונים לממשלה על תפקוד בעת המבצע בתחומים שונים

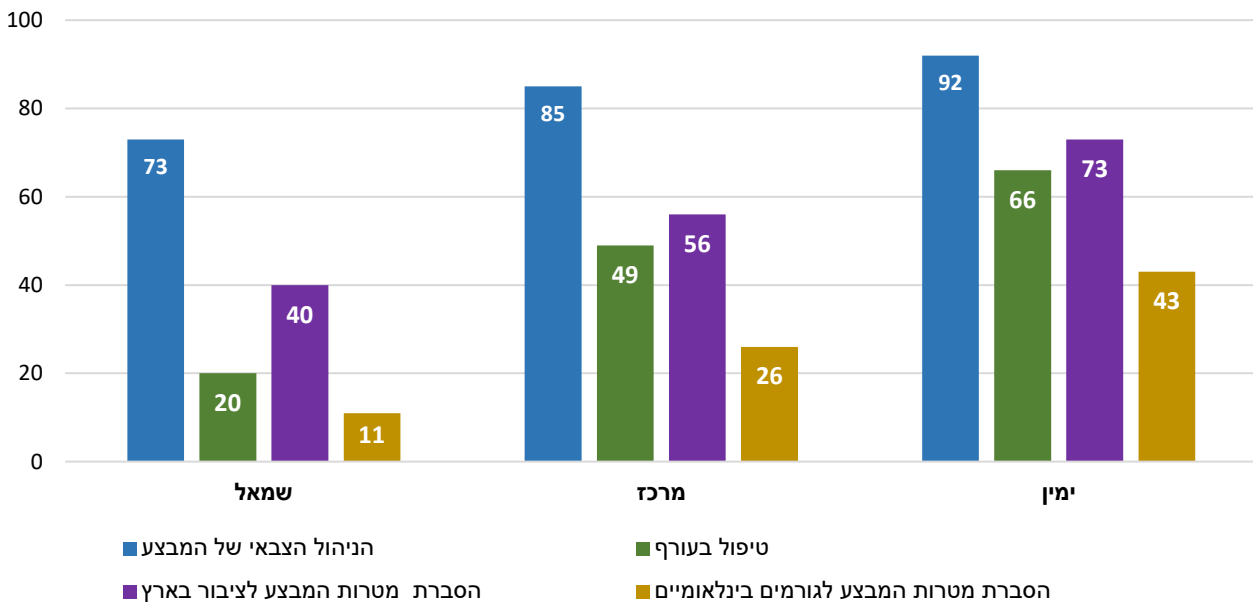
רוב גדול של הציבור נותן לממשלה ציון די טוב עד מצוין על הניהול הצבאי של מבצע "שומר החומות". רוב קטן יותר נותנים לה ציונים אלה על הטיפול בעורף בעת המבצע. כמחצית חושבים כך לגבי הסבר מטרות המבצע לציבור בארץ ופחות משליש על הסבר מטרות המבצע לגורמים בינלאומיים, מה שנתפס כנקודת החולשה העיקרית בקרב כל קבוצות המשנה שבדקנו. פילוח לפי אזור מגורים מעלה כי את הציון הגבוה ביותר לטיפול בעורף נתנו תושבי עוטף עזה, שדרות ובאר שבע (74% - ציון די טוב עד מצוין). גם עבור הניהול הצבאי של המבצע תושבי אזור זה נתנו את הציון הגבוה ביותר (94%).

נותנים לממשלה ציון די טוב עד מצוין בתחומים השונים (% , כלל המדגם)

ההבדלים בין המחנות הפוליטיים (יהודים) בעניין זה גדולים: הציונים שהשמאל נותן לממשלה נמוכים בכל התחומים מאשר הציונים שנותנים לה המרכז והימין. עם זאת, את הציון הגבוה ביותר בכל המחנות מקבלת הממשלה על הניהול הצבאי של המבצע ואת הנמוך ביותר על ההסברה הבינלאומית.

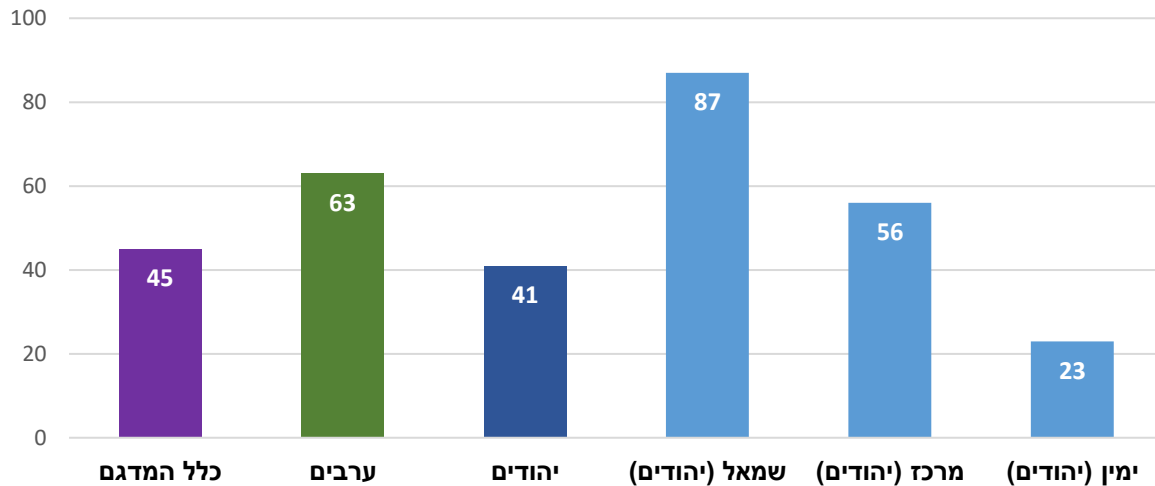
נותנים לממשלה ציון די טוב או מצוין בתחומים השונים (% , יהודים, לפי מחנה פוליטי)

המבצע בעזה ושיקולים פוליטיים

הציבור בכללותו חצוי בשאלה האם מבצע בעזה היה קשור לשיקולים פוליטיים של ראש הממשלה כדי לסייע לו להישאר בתפקידו. בציבור היהודי רק מיעוט (אם כי ניכר) מקשר בין הדברים, אך בציבור הערבי הרוב סבורים כי המבצע נגזר משיקולים פוליטיים אלה. פילוח מדגם היהודים לפי מחנה פוליטי מעלה כי בשמאל רוב גדול עושה את הקישור הנ"ל, במרכז – רוב קטן ובימין רק מיעוט קטן.

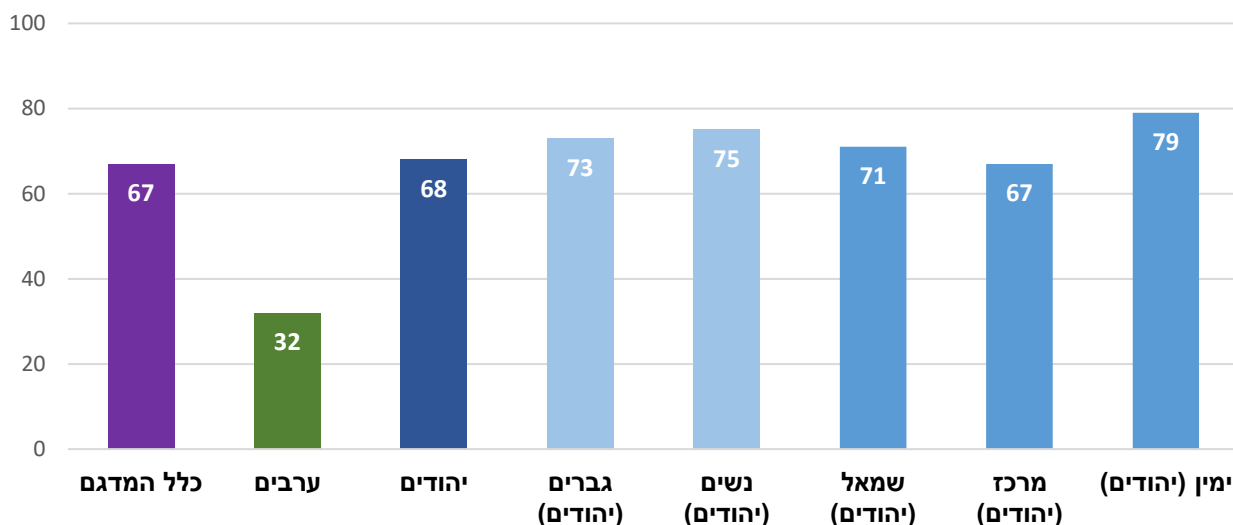
סבורים כי המבצע בעזה היה קשור לשיקולים פוליטיים של ראש הממשלה כדי לסייע לו להישאר בתפקידו לפי פרמטרים שונים (%)

סיום המבצע ללא החזרת השבויים והנעדרים

בכלל הציבור שני שלישים סבורים שאין לסיים את המבצע אם לא יוחזרו השבויים והנעדרים שבידי חמאס. הפער הגדול בשאלה זו הוא בין יהודים לערבים: שיעור היהודים חושבים כך הוא כשלושה רבעים ובקרב הערבים פחות משליש. פילוח מדגם היהודים לפי מחנה פוליטי מראה רוב לתומכים בהתניית סיום המבצע בהחזרת השבויים והנעדרים בשלושת המחנות וגם דמיון רב בין גברים לנשים.

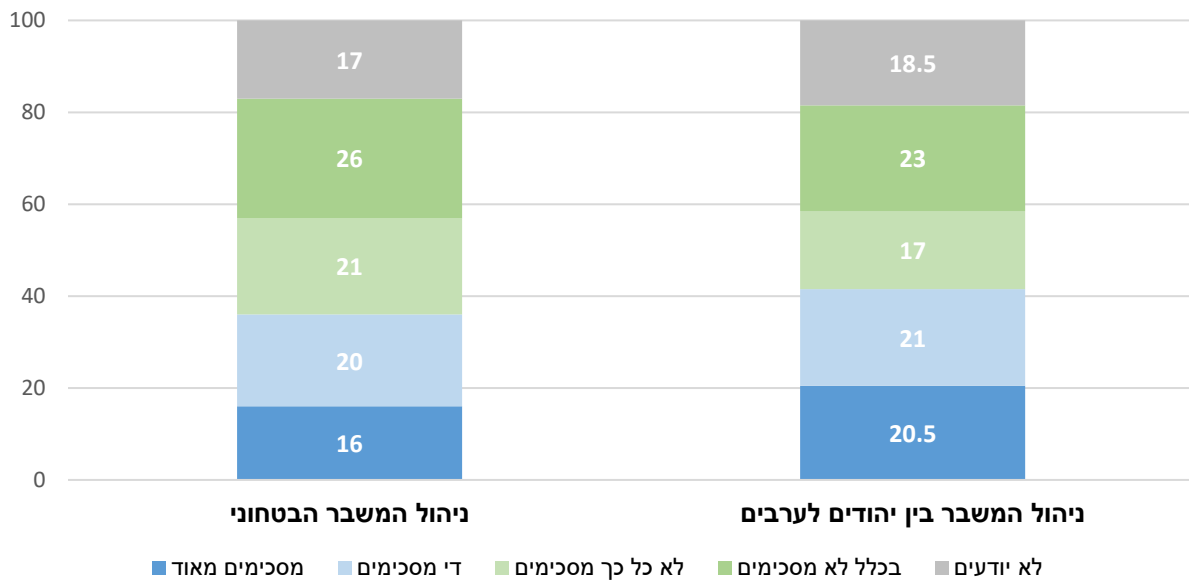
סבורים שאין לסיים את המבצע בעזה ללא החזרת החיילים הנעדרים והשבויים שבידי החמאס לפי פרמטרים שונים (%)

מה היה קורה לו הייתה בשלטון ממשל שינוי?

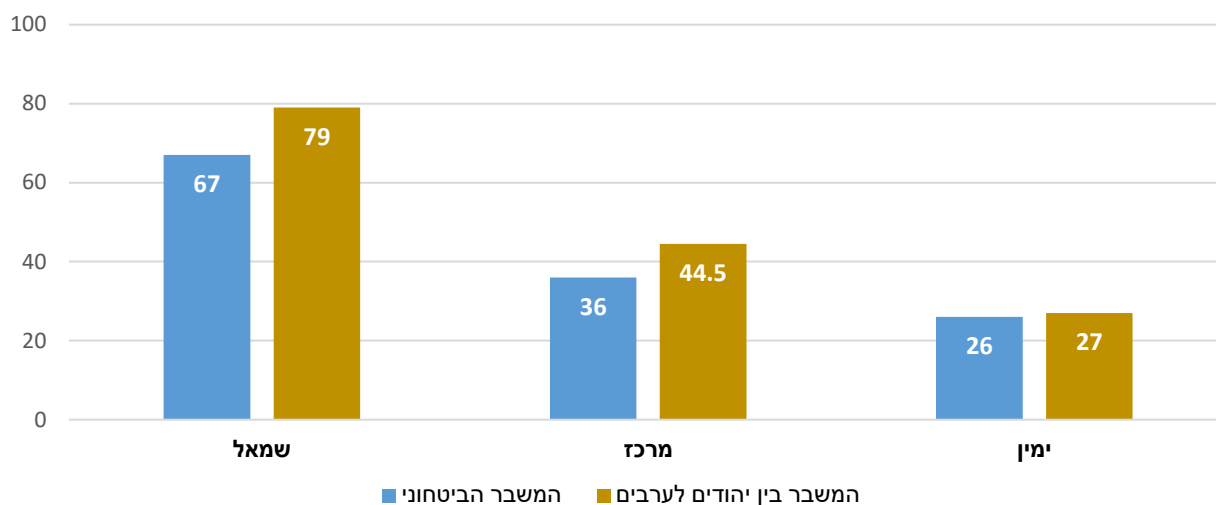
ביקשנו לדעת האם לדעת הציבור ממשלה של גוש השינוי הייתה מנהלת את המשבר הביטחוני באופן שונה מהותית מזה של הממשלה בראשות נתניהו, והאם ממשלה של גוש השינוי הייתה מנהלת את המשבר הפנימי בין יהודים לערבים באופן שונה מהותית מזה של הממשלה בראשות נתניהו. בנושא הביטחוני בכלל הציבור השיעור הגבוה יותר מעריכים כי ממשלת שינוי לא הייתה מתנהלת אחרת. לעומת זאת בנושא ההתנהלות בנוגע למשבר בין יהודים לערבים הציבור חצוי, כלומר שיעור הסבורים שממשלת הייתה מתנהלת באופן שונה ושיעור הסבורים ההיפך דומה מאוד.

ממשלת שינוי הייתה מנהלת אחרת את המשבר הביטחוני ואת המשבר בין יהודים לערבים (% , כלל המדגם)

בציבור הערבי כמחצית (51%) סבורים שממשלת השינוי הייתה מנהלת טוב יותר במשבר בין היהודים לערבים, ו-40% סבורים כי ממשלה זו הייתה מנהלת טוב יותר את המשבר הביטחוני. פילוח לפי מחנה פוליטי (יהודים) מעלה הבדלים גדולים: השמאל משוכנע במספרים גדולים כי ממשלת שינוי הייתה מתנהלת אחרת בשני התחומים. המרכז אינו סבור כך בנוגע לפן הביטחוני וסקפטי משהו לגבי הפן הפנימי, ואילו הימין משוכנע בשני התחומים כי ממשלת שינוי הייתה מתנהלת בדומה לממשלה בראשות נתניהו, אולי כי לתפיסתם זה מה שהמצב מחייב כל מי שנמצא בשלטון.

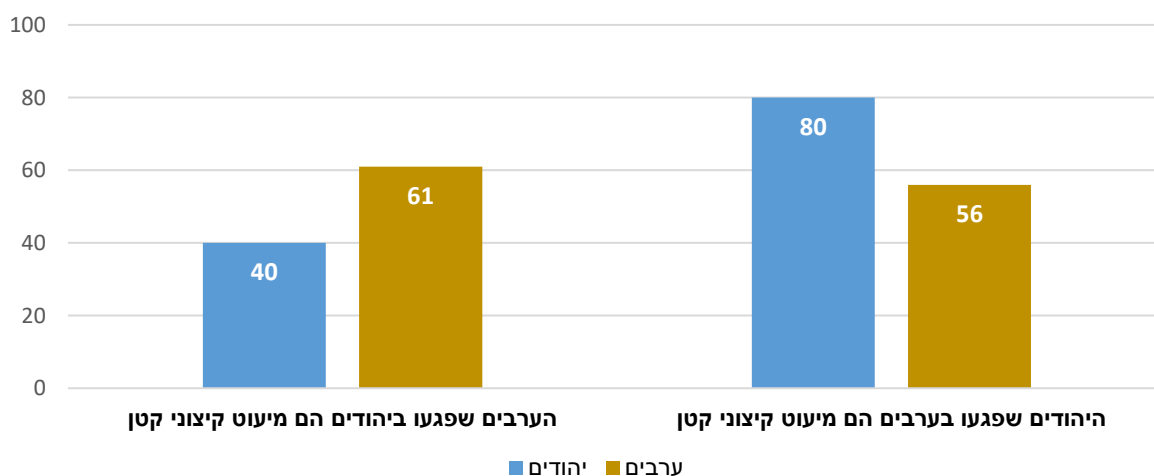
ממשלת שינוי הייתה מנהלת אחרת את המשבר הביטחוני ואת המשבר בין יהודים לערבים (% מסכימים, יהודים לפי מחנה פוליטי)

ההתנגשויות בין יהודים לערבים

ביקשנו לדעת האם לדעת הציבור מי שהשתתפו בהתנגשויות משני הצדדים, יהודים שפגעו בערבים וערבים שפגעו ביהודים, הם מיעוט קיצוני קטן או שהם מבטאים את דעת הרוב. כשמדובר בערבים שפגעו ביהודים הרי שבקרב היהודים רק מיעוט סבורים כי הם רק מיעוט קיצוני קטן שאינו מבטאים את הרוח הכללי בציבור הערבי, שעה בקרב המרואיינים הערבים הרוב סבורים בדיוק ההיפך – שמי שפגעו ביהודים הם מיעוט קיצוני שאינו מאפיין את כלל הציבור הערבי. לעומת זאת, כשמדובר ביהודים שפגעו בערבים רוב גדול מאוד בקרב היהודים סבורים שמדובר במיעוט קיצוני קטן ולא מייצג. רוב, אם כי קטן יותר, בקרב הערבים סבורים גם הם כך. במילים אחרות הערבים "מפרגנים" הרבה יותר ליהודים שהפוגעים אינם מייצגים את הכלל מאשר היהודים לערבים שהפוגעים אינם מייצגים את הכלל.

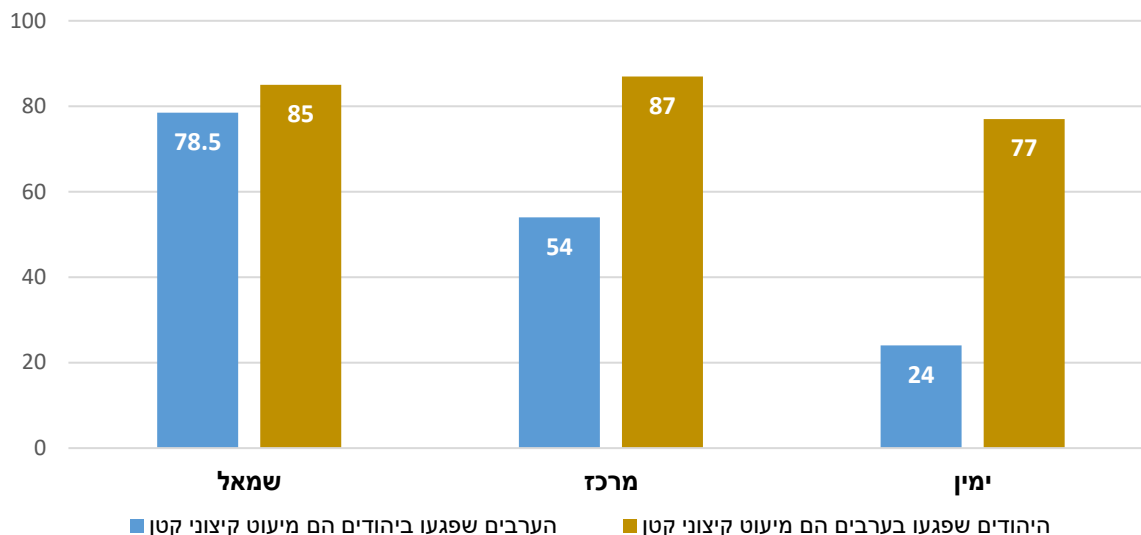
הערבים שפגעו ביהודים במהומות בערים השונות הם מיעוט קיצוני קטן שאינו מבטא את דעת הרוב הציבור הערבי/ היהודים שפגעו בערבים במהומות בערים השונות הם מיעוט קיצוני קטן (% מסכימים, יהודים וערבים)

פילוח הציבור היהודי לפי מחנה פוליטי (יהודים) מעלה כי בעוד רוב גדול בשלוש הקבוצות ציינו כי היהודים שפגעו בערבים הם מיעוט קיצוני קטן (77%-87%) הרי שיש פערים ניכרים בין הקבוצות בשאלה האם

הערבים שפגעו ביהודים הם מיעוט קיצוני קטן: בימין רק כרבע מסכימים עם טענה זו, ואילו במרכז ובשמאל הרוב מסכימים עימה.

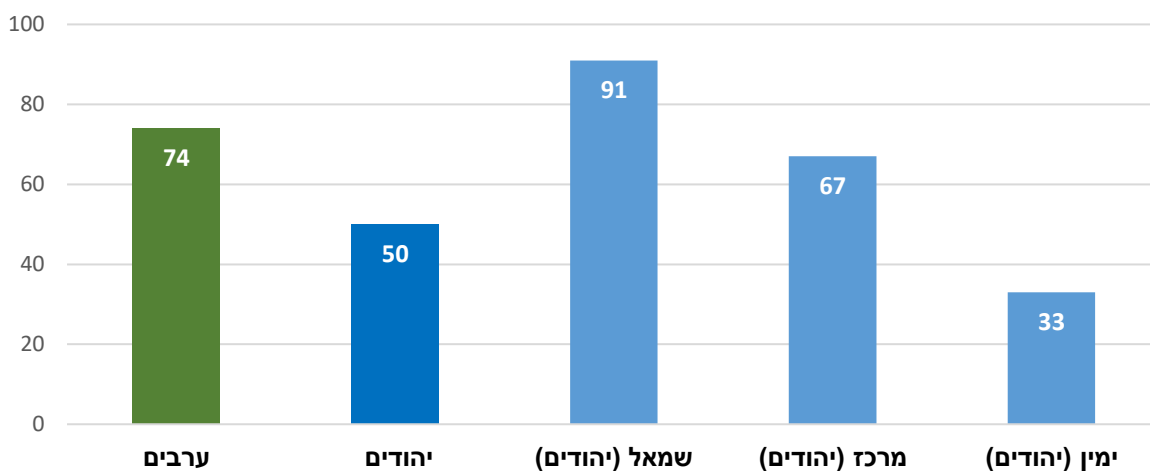
הערבים שפגעו ביהודים במהומות בערים השונות הם מיעוט קיצוני קטן שאינו מבטא את דעת הרוב הציבור הערבי/ היהודים שפגעו בערבים במהומות בערים השונות הם מיעוט קיצוני קטן (% מסכימים, יהודים לפי מחנה פוליטי)

האם על הממשלה להשקיע יותר משאבים בציבור הערבי?

בציבור היהודי כמחצית סבורים שאכן על הממשלה להשקיע יותר משאבים בציבור הערבי במדינה ומעט פחות סבורים ההיפך. לעומת זאת בקרב הערבים רוב גדול סבורים שהשקעה כזו היא נחוצה. פילוח של המדגם היהודי לפי מחנה פוליטי מראה רוב עצום בשמאל שהוא בעד השקעה בציבור הערבי, רוב קטן יותר במרכז ורק מיעוט התומכים בכך בימין.

מסכימים שעל הממשלה להשקיע יותר משאבים בציבור הערבי במדינה לפי פרמטרים שונים (%)

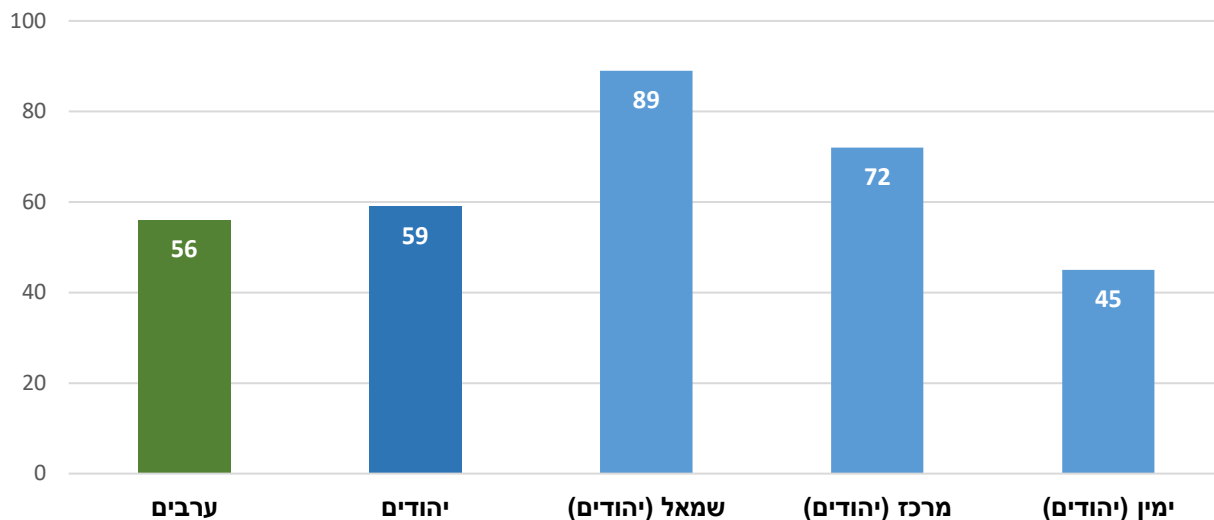

התמודדות המשטרה עם ההתנגשויות בין יהודים לערבים

ביקשנו לדעת האם לדעת המרואיינים יש אמת בטענה כי אופן התמודדות המשטרה עם המהומות בערים השונות בימים האחרונים היא במידה רבה תוצאה של החלשה מכוונת שלה על ידי הדרג הפוליטי בשנים האחרונות. בכלל הציבור הייתה הסכמה של הרוב עם טענה זו. לא נמצא הבדל גדול בנושא בין יהודים

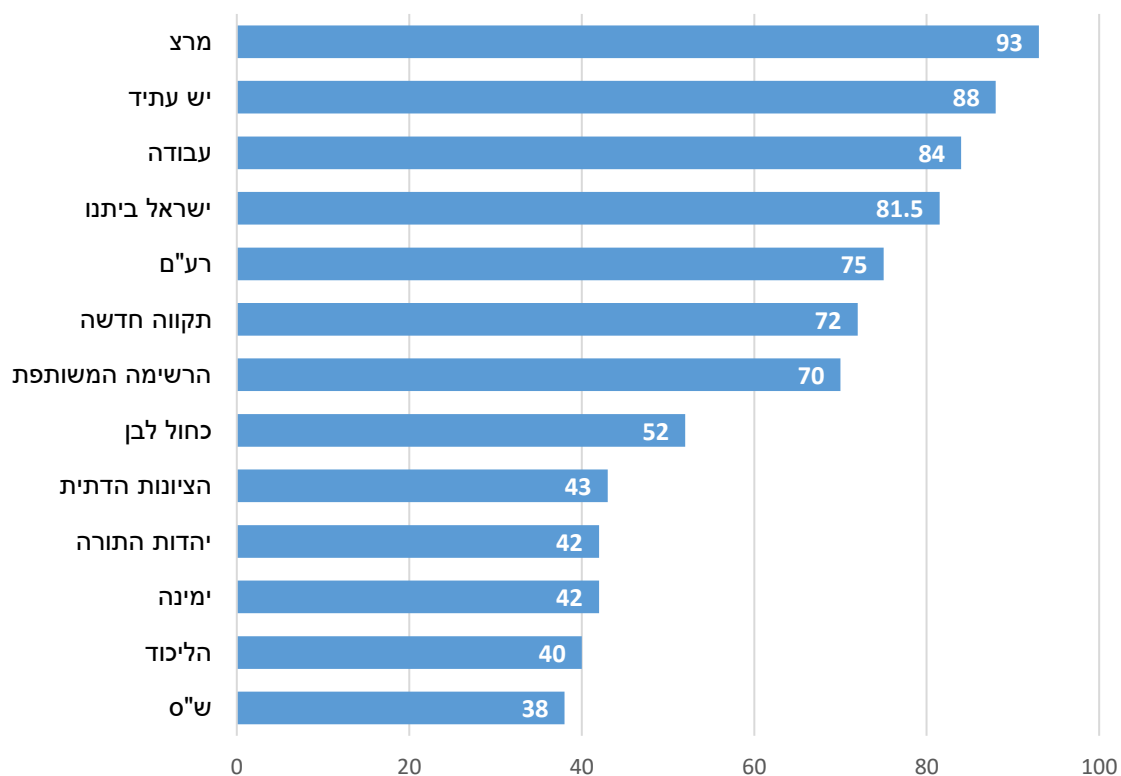
וערבים, אבל נמצאו הבדלים גדולים בין המחנות הפוליטיים בציבור היהודי – בשמאל ובמרכז רוב גדול מסכים עם טענה זו לעומת מיעוט בימין.

מסכימים שאופן התמודדות המשטרה עם המהומות בערים השונות בימים האחרונים היא במידה רבה תוצאה של החלשה מכוונת שלה על ידי הדרג הפוליטי, לפי פרמטרים שונים (%)

פילוח העמדות בסוגיה זו לפי הצבעה לכנסת במרץ השנה מראה על הבדלים בין מצביעי המפלגות השונות – רוב ממפלגות המרכז, השמאל והמפלגות הערביות מסכימים עם טענה זו, לעומת מיעוט, גם אם מיעוט לא מבוטל, במפלגות הימין והמפלגות החרדיות.

מסכימים שאופן התמודדות המשטרה עם המהומות בערים השונות בימים האחרונים היא במידה רבה תוצאה של החלשה מכוונת שלה על ידי הדרג הפוליטי, לפי הצבעה לכנסת ה-24 (% , כלל המדגם)

סקר בזק שומר החומות נערך על-ידי מרכז ויטרבי לחקר דעת קהל והמדיניות במכון הישראלי לדמוקרטיה. בסקר, שנערך באינטרנט ובטלפון (השלמות של קבוצות שאינן מיוצגות כראוי במרשתת) בין התאריכים 19-20/5/2021, רואיינו 531 איש ואשה בשפה העברית ו-109 בשפה הערבית, המהווים מדגם ארצי מייצג של כלל האוכלוסייה הבוגרת בישראל בגילאי 18 ומעלה. טעות הדגימה המרבית לכלל המדגם $\pm 3.95\%$ ברמת ביטחון של 95%. עבודת השדה בוצעה על ידי מכון סמית. לקובץ הנתונים המלא ראו: <https://dataisrael.idi.org.il>